

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt VIII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 września 2017 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację powoda J. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie przeciwko P. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 1996 r. ostatnio na stanowisku ds. opracowania ładunków. W dniu 30 maja 2016 r. pozwany wręczył powodowi wypowiedzenie umowy o pracę, jako przyczynę wskazując częste, nieprzewidziane, powtarzające się nieobecności w pracy, które dezorganizują pracę, powodują obniżenie jakości świadczonych usług, jak również uniemożliwiają realizację planów urlopowych dla pozostałych pracowników pracujących w zespole. Wskazano, że częste absencje

chorobowe na zajmowanym przez powoda stanowisku narażają P. na istotne ryzyko niewykonania lub nienależytego niewykonania świadczonych usług. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że faktem obiektywnym było przebywanie przez powoda na częstych zwolnieniach lekarskich w okresie kilku lat poprzedzających rozwiązanie umowy o pracę, a nieobecności te stanowiły istotną część roku (ok. 1/4). Zdaniem Sądu Rejonowego w sprawie udowodniono, że absencje chorobowe powoda dezorganizowały pracę, bowiem powodowały konieczność przesuwania pracowników z innych stanowisk pracy, co z kolei powodowało zakłócenia na innych odcinkach funkcjonowania zakładu. Nieobecności powoda często miały miejsce w okresach newralgicznych dla przedsiębiorstwa pozwanego, takich jak święta czy wakacje. W ocenie Sądu dokonane wypowiedzenie nie uchybia zasadom współżycia społecznego. Decyzja o zakończeniu łączącego strony stosunku pracy nie została przez pracodawcę podjęta pochopnie, a dopiero po kilku latach powtarzania się absencji chorobowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasady ich swobodnej oceny i w oparciu o zasadnie przyjęty stan faktyczny sprawy, prawidłowo zastosował konkretnie przywołane przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy w pełni zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjął je jako własne. Podzielił również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia. Zauważył, że nieobecności powoda były wprawdzie krótkotrwałe po parę dni, jednak były niespodziewane. Ponadto miały one miejsce przed lub po zakończeniu urlopu oraz w okresach największego natężenia pracy, to jest w wakacje i święta. W związku z tym pracodawca był zmuszony organizować zastępstwa. Zgodził się ze skarżącym, że inni pracownicy byli również nieobecni, ale ich absencja chorobowa nie była tak częsta i co najważniejsze nie przypadała w okresach największego obciążania pracą. Ponadto, w sytuacji gdy były to nieobecności dłuższe, pracodawca miał możliwość zatrudnienia innej osoby na zastępstwo. W przypadku powoda takie zatrudnienie nie mogło mieć miejsca z uwagi na krótkotrwały charakter zwolnień. Dodatkowo nieobecność innych pracowników nie stwarzała takich niedogodności jak w przypadku powoda,

ponieważ J. S. posiadał uprawnienia na kierowanie wózkami widłowymi natomiast pracownicy kierowani z innych działów zazwyczaj takich uprawnień nie posiadali. W związku z tym grono osób mogących zastąpić powoda - w przeciwieństwie do innych pracowników nieobecnych tego działu - było znacznie węższe.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy: art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 45 § 1 k.p., art. 382 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c., a także na naruszeniu prawa materialnego: art. 30 § 4 k.p. i art. 45 § 3 k.p.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania, ponieważ jest uzasadniona w sposób oczywisty. Uchybienia proceduralne, których dopuścił się Sąd drugiej instancji mają charakter istotny i dostrzegalny. Zwrócił uwagę, iż Sąd Okręgowy nie dokonał rozważenia wszystkich zgłoszonych w apelacji zarzutów. Brak w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia oceny zarzutu naruszenia przez Sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Nadto sądy obu instancji nie rozważyły wskazanej przez pracodawcę przyczyny wypowiedzenia, skupiając się w swoich rozważaniach jedynie na dezorganizacji pracy, która (rzekomo) miała stanowić skutek absencji chorobowych powoda. Zdaniem skarżącego w rozpoznawanej sprawie nie było wystarczające podzielenie przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego i ich oceny prawnej. Obowiązkiem Sądu drugiej instancji było rozważenie podnoszonych w apelacji zarzutów procesowych i przedstawienie ich oceny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Brak powyższego stanowi poważne i dostrzegalne uchybienie proceduralne, które mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, co czyni niniejszą skargę zasadną w stopniu oczywistym. Konsekwencję uchybień proceduralnych stanowi zaś naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego. Wybiórcze rozważenie przyczyny wypowiedzenia nie pozwala na poczynienie ustaleń o prawdziwości i konkretności podanej przez pracodawcę przyczyny, a co stanowi naruszenie przepisu art. 30 § 4 k.p., a w konsekwencji również przepisu art. 45 § 1 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (398⁹ § 1 k.p.c.).

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, LEX nr 2156603). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r., II PK 112/15, LEX nr 2025780).

Nie jest bezwzględnym warunkiem prawidłowego rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji odniesienie się oddzielnie do każdego z zarzutów podniesionych w apelacji. Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku

rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2018 r., V CSK 266/17, LEX nr 2522952; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2018 r., II PK 120/17, LEX nr 2488061; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2017 r., I PK 302/16, LEX nr 2428809; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r., II CSK 265/15, LEX nr 2148629). W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasady ich swobodnej oceny i w oparciu o zasadnie przyjęty stan faktyczny sprawy, prawidłowo zastosował konkretnie przywołane przepisy prawa materialnego. Szczegółowo odniósł się do absencji pracownika z powodu choroby jako przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie umowy o pracę, wskazał na poziom absencji skarżącego, dostrzegając jednocześnie występowanie nieobecności również po stronie pozostałych pracowników. Oceniał wpływ absencji skarżącego na organizację pracy u pozwanego. Zauważył, że nieobecności powoda były krótkotrwałe, niespodziewane, miały miejsce przed lub po zakończeniu urlopu oraz w okresach największego natężenia pracy, to jest w wakacje i święta, przez co pracodawca był zmuszony organizować zastępstwa, z wyłączeniem jednakże możliwości zatrudnienia innej osoby na zastępstwo.

Nadto, jeżeli sąd apelacyjny po rozpoznaniu sprawy akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je jako własne, w wyniku czego stają się one także ustaleniami sądu odwoławczego; takie jest minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2016 r., IV CSK 702/15, LEX nr 2109483). Przywołany w postawach skargi przepis art. 382 k.p.c. stanowi, że sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Przepis ten ma charakter

ogólnej dyrektywy określającej istotę postępowania apelacyjnego jako kontynuację merytorycznego rozpoznania sprawy. Zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. może wypełniać podstawę kasacyjną tylko w wypadku pominięcia przez sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału, w związku z czym strona powołująca się na naruszenie tego przepisu powinna wskazać materiał dowodowy, który został przez sąd drugiej instancji pominięty przy wydaniu wyroku, i wykazać, że popełnione uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98, OSNC 1999 nr 9, poz. 146 i z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99, OSNC 2000 nr 1, poz. 17).

W rozpoznawanej sprawie skarżący wskazuje na pominięcie materiału dowodowego mającego świadczyć o absencji również pozostałych pracowników pozwanego, przesunięciach pracowników w ramach działu, rozszerzeniu oferty usług przez pozwanego bez zwiększenia obsady pracowników, występowania niedoboru pracowników na hali rozładunkowej, co powodowało ich zwiększone obciążenie. Dowody wskazane jako pominięte nie mogły mieć jednakże wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Sąd Okręgowy nie stanął na stanowisku, że absencje w pracy dotyczyły wyłącznie skarżącego. Przeciwnie, zgodził się ze skarżącym, że inni pracownicy byli również nieobecni, jednocześnie wskazując, że ich absencja chorobowa nie była tak częsta, nie przypadała w okresach największego obciążenia pracą, a z uwagi na dłuższy okres zwolnień umożliwiała pracodawcy zatrudnienie innej osoby na zastępstwo (s. 8 uzasadnienia). Pozostałe ze wskazanych okoliczności nie miałyby natomiast znaczenia dla rozpoznania sprawy z uwagi na wskazaną przez pracodawcę przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę w postaci częstych, nieprzewidzianych i powtarzających się nieobecności w pracy, które dezorganizują pracę, powodują obniżenie jakości świadczonych usług, jak również uniemożliwiają realizację planów urlopowych dla pozostałych pracowników pracujących w zespole. W świetle powyższego bez znaczenia pozostaje panująca u pozwanego organizacja pracy oderwana od okoliczności, jaką jest nieobecność pracownika w pracy z powodu choroby.

Niezasadne są zarzuty naruszenia art. 385 k.p.c. Zauważyć należy, że przepisy art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. mogą zostać naruszone tylko wtedy, gdy Sąd drugiej instancji oddala apelację, mimo uznania jej za zasadną lub odwrotnie,

uwzględnia apelację, mimo uznania jej za bezzasadną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2006 r., I PK 305/05, LEX nr 395064). Przytoczone przepisy są adresowane do sądu drugiej instancji i przesądzają o tym, w jaki sposób ma on rozstrzygnąć sprawę, jeżeli stwierdzi, że apelacja jest bezzasadna, bądź że powinna być uwzględniona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 r., II PK 202/10, LEX nr 817516). Sąd drugiej instancji nie narusza natomiast art. 385 k.p.c., jeżeli oddali apelację na podstawie oceny, że jest ona bezzasadna, niezależnie od twierdzenia strony, iż była zasadna (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013 r., II CNP 72/12, LEX nr 1360205). Nadto zarzut naruszenia tych przepisów nie może być samodzielną podstawą skargi kasacyjnej, co Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał (postanowienie z dnia 2 grudnia 1997 r., I PKN 403/97, OSNAPiUS 1998 nr 20, poz. 602).

Skarżący uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w ramach nierozważenia przez Sąd Okręgowy wszystkich zarzutów zgłoszonych w apelacji, wskazał również na brak odniesienia się do zarzucanej Sądowi Rejonowemu niepełnej oceny treści oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę. Jego zdaniem Sąd niesłusznie skupił się w swoich rozważaniach jedynie na dezorganizacji pracy, która (rzekomo) miała stanowić skutek absencji chorobowych powoda. Nie dokonał natomiast pełnej oceny treści przyczyny wypowiedzenia stosunku pracy. Zauważyć należy, że skarżący nie sprecyzował, jakie okoliczności zostały jego zdaniem pominięte przez Sąd Rejonowy. Wskazał na „wybiórcze rozważenie przyczyny wypowiedzenia” przez Sąd Okręgowy, jednakże także bez bliższego sprecyzowania dostrzeżonego problemu. Należy zgodzić się ze skarżącym, że wybiórcze rozważenie przyczyny wypowiedzenia nie pozwala na poczynienie ustaleń o prawdziwości i konkretności podanej przez pracodawcę przyczyny wypowiedzenia, co stanowi naruszenie przepisu art. 30 § 4 k.p., a w konsekwencji również przepisu art. 45 § 1 k.p. Jednakże w sytuacji braku wskazania pominiętych przez Sąd Okręgowy okoliczności, ocenie Sądu Najwyższego wymyka się zarzucane naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 30 § 4 k.p. oraz art. 45 § 1 k.p., mające świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

orzekł jak w sentencji.